JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
PAOLO MENGOZZI
28 päivänä kesäkuuta 2011 [1]

Asia C-380/09 P

Melli Bank plc
vastaan

Euroopan unionin neuvosto

Muutoksenhaku — Iranin islamilaiseen tasavaltaan kohdistuvat rajoittavat toimenpiteet, joiden tarkoituksena on estää ydinaseiden levittäminen — Rajoittavien toimenpiteiden ulottaminen sellaisten henkilöiden tai yhteisöjen ”omistuksessa tai määräysvallassa” oleviin yhteisöihin, jotka ovat mukana Iranin ydinenergia-alan toiminnassa tai osallistuvat siihen suoraan tai tukevat sitä — Kokonaan omistettu tytäryhtiö — Luetteloihin merkitsemistä koskeva neuvoston harkintavalta — Luetteloihin merkitsemisen perusteet — Oikeasuhteisuus — Perusteluvelvollisuus

Sisällys

I Asian tausta ja valituksenalainen tuomio

II Oikeudenkäyntimenettely unionin tuomioistuimessa ja asianosaisten ja muiden osapuolten vaatimukset

III Asian arviointi

A Kolmas valitusperuste, joka koskee oikeudellista virhettä sen kriteerin tulkinnassa, jonka perusteella on määritettävä, onko valittaja asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetulla tavalla toisen ”omistuksessa tai määräysvallassa”

1. Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

2. Asian arviointi

B Ensimmäinen valitusperuste, joka koskee oikeudellista virhettä asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdan tulkinnassa, ja toinen valitusperuste, joka koskee suhteellisuusperiaatteen loukkaamista

1. Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

1 — Alkuperäinen kieli: ranska.

2. Asian arviointi

a) Ensimmäisen valitusperusteen ensimmäinen osa

b) Ensimmäisen valitusperusteen toinen osa ja toinen valitusperuste

C Neljäs valitusperuste, joka koskee arviointivirhettä riidanalaisen päätöksen perusteluvelvollisuuden osalta

1. Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

2. Asian arviointi

IV Oikeudenkäyntikulut

V Ratkaisuehdotus

1. Esillä olevassa Melli Bank Plc:n (jäljempänä Melli Bank tai valittaja) valituksessa vaaditaan Euroopan yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen (jäljempänä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin) yhdistetyissä asioissa T-246/08 ja T-332/08, Melli Bank vastaan neuvosto, antaman tuomion [2] (jäljempänä valituksenalainen tuomio) kumoamista. Tällä tuomiolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi asiassa T-246/08 nostetun kumoamiskanteen, joka koski Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä annetun asetuksen (EY) N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan täytäntöönpanosta 23.6.2008 tehdyn neuvoston päätöksen 2008/475/EY [3] (jäljempänä riidanalainen päätös) liitteessä olevan B taulukon 4 kohtaa. Tällä päätöksellä Euroopan unionin neuvosto (jäljempänä neuvosto) merkitsi valittajan niiden yhteisöjen luetteloon, joiden varat on jäädytettävä. Asiassa T-332/08 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi edellä mainitun B taulukon 4 kohtaa koskevan kumoamisvaatimuksen lisäksi vaatimuksen sen toteamisesta, että Iraniin kohdistuvista rajoittavista toimenpiteistä 19.4.2007 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 423/2007 [4] 7 artiklan 2 kohdan d alakohtaa ei voida soveltaa valittajan osalta.

I Asian tausta ja valituksenalainen tuomio

2. Valituksenalaisen tuomion 1 kohdasta ja sitä seuraavista kohdista ilmenee, että valittaja on Yhdistyneessä kuningaskunnassa rekisteröity osakeyhtiö, jonka kotipaikka on kyseisessä valtiossa. Se aloitti toimintansa vuonna 2002 Bank Melli Iranin (jäljempänä Bank Melli) Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimineen sivuliikkeen yhtiömuodon muutoksen seurauksena. Bank Melli, joka omistaa valittajan kokonaan, on Iranin valtion omistama iranilainen pankki. Melli Bankin osalta lupaviranomaisena toimii ja sitä säätelee Financial Services Authority (Britannian rahoituspalveluviranomainen, jäljempänä FSA).

3. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen käsiteltäväksi saatettu asia liittyy sellaisen rajoittavien toimenpiteiden järjestelmän soveltamiseen, jonka tarkoituksena on painostaa Iranin islamilaista tasavaltaa lopettamaan joukkotuhoaseiden levittämistä edistävä ydinenergia-alan toiminta ja ydinasejärjestelmien kehittäminen (jäljempänä ydinaseiden levittäminen). Kyseinen järjestelmä perustuu Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston (jäljempänä turvallisuusneuvosto) 23.12.2006 hyväksymään

2 — Tuomio 9.7.2009 (Kok., s. II-2629).

3 — EUVL L 163, s. 29.

4 — EUVL L 103, s. 1.

päätöslauselman 1737 (2006),[5] jonka liitteessä luetellaan henkilöitä ja yhteisöjä, jotka ovat turvallisuusneuvoston mukaan osallistuneet ydinaseiden levittämiseen Iranissa ja joiden varat ja taloudelliset resurssit (jäljempänä varat) määrättiin jäädytettäviksi. Luetteloa on päivitetty turvallisuusneuvoston 24.3.2007 hyväksymällä päätöslauselmalla 1747 (2007).[6] On huomattava, että Bank Melli tai Melli Bank eivät kumpikaan olleet tässä luettelossa edes sen päivittämisen jälkeen.

4. Päätöslauselma 1737 (2006) on Euroopan unionissa pantu täytäntöön Irania koskevista rajoittavista toimenpiteistä 27.2.2007 hyväksytyllä neuvoston yhteisellä kannalla 2007/140/YUTP.[7] Tämän yhteisen kannan 5 artiklan 1 kohdan a alakohdassa määrätään päätöslauselmassa mainittujen henkilöiden tai yhteisöjen suoraan tai välillisesti omistamien taikka niiden omistuksessa tai määräysvallassa olevien varojen jäädyttämisestä. Tämän saman asiakirjan 5 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan tätä toimenpidettä sovelletaan myös henkilöihin tai yhteisöihin, jotka neuvoston mukaan osallistuvat tai joilla on suora yhteys ydinaseiden levittämistä edistävään toimintaan tai jotka antavat tukea tällaiselle toiminnalle.

5. Siltä osin kuin asia koski myös Euroopan yhteisön toimivaltaa, yhteisen kannan 2007/140 jälkeen annettiin EY 60 ja EY 301 artiklan nojalla asetus N:o 423/2007. Kyseisen asetuksen, joka vastaa asiasisällöltään pitkälti yhteistä kantaa, 7 artiklan 1 kohdan mukaan päätöslauselmassa 1737 (2006) mainituille henkilöille, yhteisöille tai elimille kuuluvat taikka niiden omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa olevat varat jäädytetään. Asetuksen 7 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdassa tämä mahdollisuus varojen jäädyttämiseen ulotetaan koskemaan neuvoston nimeämiä henkilöitä, yhteisöjä ja elimiä, joista on yhteisen kannan 2007/140 5 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti todettu, että ne ovat mukana Iranin harjoittamassa ydinaseiden levittämisessä taikka osallistuvat siihen suoraan tai tukevat sitä. Neuvoston asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan nojalla nimeämät henkilöt, yhteisöt ja elimet on lueteltu kyseisen asetuksen liitteessä V.

6. Kyseisen asetuksen 7 artiklan 2 kohdan d alakohdan nojalla liitteeseen V sisältyvät myös ”luonnolliset henkilöt, oikeushenkilöt, yhteisöt ja elimet – – joista on todettu, että ne – – ovat a tai b alakohdassa tarkoitetun henkilön, yhteisön tai elimen omistuksessa tai määräysvallassa olevia oikeushenkilöitä, yhteisöjä tai elimiä, mukaan lukien laittomin keinoin”, ja joiden varat on näin ollen jäädytetty.

7. Kyseisen asetuksen 15 artiklan 2 kohdassa säädetään lisäksi, että ”neuvosto laatii [liitteen V] sekä tarkastelee ja muuttaa sitä määräenemmistöpäätöksellä niiden toteamusten mukaisesti, jotka neuvosto on tehnyt yhteisen kannan 2007/140 [5 artiklan 1 kohdan b alakohdan nojalla]”. Tämän saman säännöksen mukaan neuvoston on tarkasteltava kyseistä luetteloa uudelleen säännöllisin väliajoin ja vähintään 12 kuukauden välein.

8. Asetuksen N:o 423/2007 15 artiklan 3 kohdassa säädetään, että ”neuvosto perustelee 2 kohdan mukaisesti tekemänsä päätökset yksityiskohtaisesti, ja antaa perustelut tiedoksi asianomaisille henkilöille, yhteisöille ja elimille”.

9. Turvallisuusneuvosto hyväksyi pian asetuksen N:o 423/2007 antamisen jälkeen 3.3.2008 annetun päätöslauselman 1803 (2008),[8] jossa kehotetaan ”kaikkia valtioita tarkkailemaan alueellaan olevien rahoituslaitosten toimia kaikkien sellaisten pankkien kanssa, joiden kotipaikka on Iranissa, erityisesti [Bank Mellin] kanssa, ja näiden ulkomailla sijaitsevien konttoreiden ja tytäryhtiöiden kanssa, sen välttämiseksi, että tällaiset toimet edistäisivät ydinaseiden leviämistä”.[9]

5 — S/RES/1737 (2006)*.

6 — S/RES/1747 (2007).

7 — EUVL L 61, s. 49.

8 — S/RES/1803 (2008).

9 — Em. päätöslauselman 10 kohta. Kyseisen päätöslauselman englanninkielisessä versiossa käytetään ilmaisua ”branches and subsidiaries”, joka voidaan kääntää ”konttoreiksi ja tytäryhtiöiksi”. Tämä erottelu on mielestäni kuvaavampi kuin ranskankieliseen versioon sisältyvä ilmaisu ”succursales et agences”.

10. Neuvosto hyväksyi 23.6.2008 yhteisen kannan 2008/479/YUTP,[10] jolla muutettiin yhteistä kantaa 2007/140. Uuden yhteisen kannan liitteen mukaan Bank Melli sekä sen konttorit ja tytäryhtiöt on sisällytetty yhteisen kannan 2007/140 5 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti yhteisöihin, joita varojen jäädytys koskee. Varojen jäädytys on pidetty voimassa Bank Mellin ja valittajan osalta yhteisellä kannalla 2008/652/YUTP,[11] jolla on edelleen muutettu yhteistä kantaa 2007/140.

11. Samana päivänä neuvosto teki riidanalaisen päätöksen. Kyseisen päätöksen liitteessä olevan B taulukon 4 kohdan mukaan neuvosto merkitsi Bank Mellin ja sen tytäryhtiöt, mukaan lukien Melli Bankin, kyseisen asetuksen liitteessä V olevaan luetteloon.[12] Tämän luetteloon merkitsemisen seurauksena valittajan varat jäädytettiin.

12. Riidanalaisen päätöksen liitteessä olevan B taulukon 4 kohdassa mainitaan näin ollen valittajan nimi, sen postiosoite Lontoossa ja sen luetteloon merkitsemisen päivämäärä (26.6.2008). Neuvoston yhteen ainoaan kohtaan sisällyttämät perusteet Bank Mellin sekä sen tytäryhtiöiden merkitsemiselle luetteloon kuuluvat seuraavasti: Bank Melli ”antaa tai pyrkii antamaan rahoitustukea yrityksille, jotka ovat mukana Iranin ydin- ja ohjusohjelmassa tai toimittavat niille tarvikkeita – – Bank Melli rahoittaa Iranin arkaluonteisia toimia. Se on rahoittanut lukuisia arkaluontoisen materiaalin toimituksia Iranin ydin- ja ohjusohjelmiin. Se on toimittanut joukon rahoituspalveluja Iranin ydin- ja ohjusohjelmaan yhteydessä oleville yhteisöille avaamalla rembursseja ja hallinnoimalla tilejä. Monet edellä mainituista yrityksistä mainitaan [turvallisuusneuvoston] päätöslauselmissa 1737 ja 1747”.

13. Kanteet asioissa T-246/08 ja T-332/08 nostettiin 25.6. ja 15.8.2008 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kirjaamoon toimitetuilla kannekirjelmillä. Asiassa T-246/08 nostetussa kanteessa vaadittiin, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin kumoaa riidanalaisen päätöksen liitteessä olevan B taulukon 4 kohdan ja velvoittaa neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Asiassa T-332/08 nostetussa kanteessa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta vaadittiin kumoamaan riidanalaisen päätöksen liitteessä olevan B taulukon 4 kohta ja toteamaan EY 241 artiklan nojalla, että asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohtaa ei voida soveltaa, jos se katsoo, että mainittu kohta on velvoittava. Lisäksi kanteessa vaadittiin, että neuvosto velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Asiat yhdistettiin suullista käsittelyä ja tuomion antamista varten 15.12.2008 annetulla määräyksellä.

14. Asiassa T-246/08 esitettiin kaksi kanneperustetta, joista toinen koski suhteellisuusperiaatteen loukkaamista ja toinen syrjintäkiellon periaatteen loukkaamista. Asiassa T-332/08 väitettiin, että asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohtaa ei voida katsoa velvoittavaksi, mutta jos näin katsottaisiin, se olisi vastoin suhteellisuusperiaatetta ja sitä olisi jätettävä siten soveltamatta EY 241 artiklan nojalla. Lisäksi neuvoston väitettiin rikkoneen perusteluvelvollisuuttaan.

15. Valituksenalaisessa tuomiossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi kaikki näissä kahdessa asiassa esitetyt kanneperusteet ja velvoitti valittajan korvaamaan neuvoston oikeudenkäyntikulut, mukaan lukien välitoimimenettelyistä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.[13]

II Oikeudenkäyntimenettely unionin tuomioistuimessa ja asianosaisten ja muiden osapuolten vaatimukset

16. Melli Bank haki valituksenalaiseen tuomioon muutosta 25.9.2009.

10 — EUVL L 163, s. 43.

11 — 7.8.2008 hyväksytty neuvoston yhteinen kanta (EUVL L 213, s. 58).

12 — Valittajan emoyhtiö Bank Melli nosti omalta osaltaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kumoamiskanteen riidanalaisesta päätöksestä (asia T-390/08, Bank Melli Iran v. neuvosto, tuomio 14.10.2009, Kok., s. II-3967). Se teki ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiosta valituksen, joka kirjattiin unionin tuomioistuimen kirjaamossa numerolla C-548/09 P ja jota käsitellään esillä olevasta asiasta erillään. Asiassa C-548/09 P, Bank Melli Iran v. neuvosto, annetaan ratkaisuehdotus tänä samana päivänä.

13 — Valittaja teki ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kaksi välitoimihakemusta, toisen asiassa T-246/08 ja toisen asiassa T-332/08, joissa se vaati riidanalaisen päätöksen liitteessä olevan B taulukon 4 kohdan soveltamisen keskeyttämistä sen osalta. Nämä molemmat hakemukset hylättiin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen presidentin 27.8. ja 17.9.2008 antamilla määräyksillä, joiden mukaan oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

17. Valittaja vaatii, että unionin tuomioistuin kumoaa valituksenalaisen tuomion, hyväksyy asioissa T-246/08 ja T-332/08 nostetut kanteet, kumoaa riidanalaisen päätöksen liitteessä olevan B taulukon 4 kohdan, toteaa, että asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohtaa ei voida soveltaa, jos unionin tuomioistuin katsoo, että se on velvoittava, ja velvoittaa neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut muutoksenhakuasteessa ja menettelystä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

18. Vastauksessaan ensimmäisessä oikeusasteessa vastaajana ollut neuvosto, neuvoston vaatimuksia ensimmäisessä oikeusasteessa väliintulijoina tukeneet Ranskan tasavalta, Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta sekä Euroopan komissio vaativat, että unionin tuomioistuin hylkää valituksen ja velvoittaa Melli Bankin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

19. Tässä unionin tuomioistuimessa vireillä olevassa menettelyssä annettiin lupa vastauskirjelmän toimittamiseen. Kaikki osapuolet Yhdistynyttä kuningaskuntaa lukuun ottamatta toimittivat vastauskirjelmän.

20. Yhdistynyttä kuningaskuntaa lukuun ottamatta kaikkia osapuolia kuultiin 29.3.2011 unionin tuomioistuimessa pidetyssä istunnossa.

III Asian arviointi

21. Esillä olevassa valituksessa valittaja on vedonnut neljään perusteeseen. Ensimmäinen valitusperuste koskee oikeudellista virhettä asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdan tulkinnassa. Toinen valitusperuste koskee suhteellisuusperiaatteen loukkaamista. Kolmas valitusperuste koskee oikeudellista virhettä sen kriteerin muotoilussa ja soveltamisessa, jonka perusteella on määritettävä, onko valittaja kyseisessä artiklassa tarkoitetulla tavalla emoyhtiönsä omistuksessa tai määräysvallassa. Neljäs valitusperuste koskee oikeudellista virhettä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arvioidessa neuvoston velvollisuutta perustella päätös valittajan merkitsemisestä niiden yhteisöjen luetteloon, joiden varat on jäädytettävä. Jotta valituksen yleinen rakenne olisi paremmin ymmärrettävissä, aloitan kolmannen valitusperusteen tarkastelusta.

A *Kolmas valitusperuste, joka koskee oikeudellista virhettä sen kriteerin tulkinnassa, jonka perusteella on määritettävä, onko valittaja asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetulla tavalla toisen ”omistuksessa tai määräysvallassa”*

1. Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

22. Tällä valitusperusteella valittaja riitauttaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 119 kohdassa ja sitä seuraavissa kohdissa tekemän tulkinnan asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdassa mainitusta kriteeristä, jonka perusteella neuvosto on päättänyt sen varojen jäädyttämisestä. Valittajan mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on perustellusti katsonut asiassa tutkittavan kysymyksen koskevan nimenomaan sitä, voiko valittaja huomattavalla todennäköisyydellä joutua kiertämään sen emoyhteisöä vastaan toteutettujen toimenpiteiden vaikutuksia, mutta se ei ole soveltanut oikein tätä kriteeriä vaan on antanut perusteettomasti painoarvoa Bank Mellin mahdollisuudelle nimittää valittajan johtajat, sillä tämä ei ole ratkaiseva tekijä arvioitaessa, onko se Bank Mellin omistuksessa tai määräysvallassa. Tässä tarkoituksessa valittaja toistaa useita tosiseikkoja koskevia väitteitä, jotka on esitetty jo ensimmäisessä oikeusasteessa ja joiden tarkoituksena on erityisesti riitauttaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kanta olla pitämättä valittajan ehdottamia, pääosin jälkikäteisiä vaihtoehtoisia toimenpiteitä tehokkaina. Koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole soveltanut asianmukaisesti edellä mainittua kriteeriä, se on tehnyt oikeudellisen virheen, jonka vuoksi mikään tapauskohtainen analyysi ei ole ollut mahdollista, vaikka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on

saman tuomion 69 kohdassa puoltanut sitä. Lisäksi valittajan mielestä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on epäasianmukaista vedota oikeuskäytäntöön, joka koskee edellytyksiä, joiden täyttyessä tytäryhtiön kilpailunvastainen menettely on luettavissa emoyhtiön syyksi, sillä viimeksi mainittujen tilanteesta poiketen olisi vastoin valittajan puolustautumisoikeuksia soveltaa siihen olettamaa, että sen emoyhtiöllä on siihen nähden ratkaisevassa määrin vaikutusvaltaa, koska se omistaa sen kokonaan. Tällä loukattaisiin puolustautumisoikeuksia, sillä Melli Bankilla ei ole ollut mahdollisuutta esittää huomautuksia neuvostolle tai vastata sitä vastaan esitettyihin väitteisiin. Olisi myös vastoin ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen (jäljempänä Euroopan ihmisoikeussopimus) 6 artiklassa ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan 48 artiklassa vahvistettua syyttömyysolettaman periaatetta katsoa, että tytäryhtiö voi joutua kiertämään emoyhtiötä vastaan toteutettuja rajoittavia toimenpiteitä. Valittaja väittää joka tapauksessa, että neuvosto on tehnyt oikeudellisen virheen, koska se ei ole soveltanut asianmukaisesti oikeaa kriteeriä päättäessään jäädyttää sen varat asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdan nojalla.

23. Neuvosto ja muut osapuolet vaativat esillä olevan valitusperusteen hylkäämistä. Komissio väittää valittajan vaativan riidan tosiseikkojen uutta arviointia ilman, että se olisi kuitenkaan näyttänyt, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi olisi aineellisesti paikkansapitämätön tai että tosiseikat olisi otettu vääristyneellä tavalla huomioon. Ranskan tasavalta ja komissio katsovat, että valittaja ei ole tätä valitusperustetta esittäessään osoittanut, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi tehnyt oikeudellisen virheen. Vaikka Ranskan tasavalta, Yhdistynyt kuningaskunta ja komissio yhtyvät pääosin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kantaan ja katsovat sen soveltaneen asianmukaisesti asian kannalta merkityksellistä kilpailuoikeutta koskevaa oikeuskäytäntöä, ne toteavat kuitenkin, että koska kriteerissä mainitaan vaihtoehto – ”omistuksessa *tai* määräysvallassa” – ja koska kyseinen yhteisö on selvästi asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan a tai b alakohdan nojalla luetteloon jo merkityn yhteisön omistuksessa, neuvoston ei ole tarpeen tehdä lisätutkimuksia ja näyttää myös määräysvaltaa toteen tai osoittaa, että tytäryhtiö voi joutua kiertämään emoyhtiölle tarkoitettuja toimenpiteitä. Kyseiset osapuolet eivät kuitenkaan ole esittäneet, mitä erityisiä oikeudellisia seurauksia tästä väitteestä on esillä olevaan valitukseen nähden. Neuvosto puolestaan huomauttaa, että rajoittavat toimenpiteet eivät ole unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan rikosoikeudellisia ja että väite valittajan syyttömyysolettaman loukkaamisesta on näin ollen tehoton.

2. Asian arviointi

24. Unionin tuomioistuinta pyydetään tässä täsmentämään kriteeriä, jonka avulla voidaan perustella yhteisön merkitseminen luetteloon asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdan nojalla.[14] Huomautan saman tien, että kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut,[15] tämän säännöksen sanamuodosta ilmenee selvästi, että näiden yhteisöjen luetteloon merkitsemistä ei ole perusteltu sillä, että ne olisivat osallistuneet Iranin islamilaisen tasavallan harjoittamaan ydinaseiden levittämiseen tai tukeneet tätä politiikkaa, vaan ainoastaan sillä, että nämä yhteisöt ovat sellaisten yhteisöjen ”omistuksessa tai määräysvallassa”, joista on todettu, että ne itse osallistuvat tällaiseen politiikkaan tai että niillä on suora yhteys tällaiseen politiikkaan tai että ne antavat tukea tällaiselle politiikalle. Lisäksi kriteeri on muotoiltu selvästi vaihtoehtoiseksi. Esillä olevassa asiassa tulkittavana on kyseisessä säännöksessä tarkoitettu omistusta koskeva kriteeri.

25. Valituksenalaisesta tuomiosta ilmenee, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut tarpeelliseksi tulkita omistusta koskevaa kriteeriä laajasti. Viitattuaan vakiintuneeseen oikeuskäytäntöön, jonka mukaan unionin oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkitsemisessa on otettava huomioon paitsi sen sanamuoto myös asiayhteys ja sillä tavoitellut päämäärät,[16] se katsoi, ettei pelkkä muodollinen omistus välttämättä riitä tarkasteltaessa tilannetta, jossa yhtiön omistaa yhteisö,

14 — Mainittu tämän ratkaisuehdotuksen 6 kohdassa.

15 — Ks. valituksenalaisen tuomion 69 kohta.

16 — Ks. valituksenalaisen tuomion 61 ja 120 kohta.

jonka varat on jäädytetty asetuksen 7 artiklan 2 kohdan a tai b alakohdan nojalla. Tällainen lähestymistapa vaikuttaa mielestäni järkevältä, kun otetaan huomioon, että omistusta koskevat tilanteet eivät kaikki rajoitu esillä olevan asian tavoin tilanteisiin, joissa emoyhtiö omistaa kokonaan tytäryhtiönsä. Tällaisessa tapauksessa on oletettava, että tytäryhtiön ollessa kokonaan emoyhtiön omistuksessa emoyhtiöllä on mahdollisuus vaikuttaa tytäryhtiönsä päätöksentekopolitiikkaan, kun taas tilanteessa, jossa emoyhtiö omistaa pienemmän osan pääomasta, tämä mahdollisuus voi olla vähemmän ilmeinen.

26. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi näin ollen, että on tutkittava, voiko valittaja joutua ”sen vuoksi, että se on [Bank Mellin] omistuksessa, huomattavalla todennäköisyydellä kiertämään sen emoyhtiötä vastaan toteutettujen toimenpiteiden vaikutuksia”.[17] Kyseisen säännöksen täysin sanatarkan tulkinnan sijaan, jonka mukaan pelkkä toteamus omistuksesta voisi riittää perusteeksi yhteisön luetteloon merkitsemiselle, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on pitänyt parempana teleologista tulkintaa, jossa otetaan huomioon asetuksella tavoiteltu päämäärä. Tässä nimenomaisessa asiayhteydessä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on korostaen erityispiirteitä alalla, jolla valittajaan kohdistuva rajoittava toimenpide on toteutettu, tukeutunut unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöön, joka koskee tytäryhtiön kilpailunvastaisen menettelyn lukemista emoyhtiön syyksi. Kuten minulla on äskettäin ollut tilaisuus todeta toisessa yhteydessä,[18] tästä oikeuskäytännöstä ilmenee, että sellaisessa erityistapauksessa, jossa emoyhtiö omistaa kokonaan unionin kilpailusääntöjä rikkoneen tytäryhtiönsä, tämä emoyhtiö voi vaikuttaa ratkaisevasti tytäryhtiönsä käyttäytymiseen[19] ja että on olemassa kumottavissa oleva olettama, jonka mukaan emoyhtiöllä on tosiasiallisesti tällainen vaikutus tytäryhtiönsä toimintaan.[20]

27. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kanta on mielestäni varovainen kahdestakin syystä. Ensinnäkin sen esittämän tulkinnan perusteella voidaan mennä omistusta koskevan kriteerin automaattista soveltamista pidemmälle, ja tarkastelun kohteeksi pyritään ottamaan vaikutus tytäryhtiön toimintaan ja päätöksentekomenettelyyn. Toiseksi siinä ei ole sovellettu unionin tuomioistuimen kilpailuoikeutta koskevaa oikeuskäytäntöä vaan päinvastoin, tietoisena näiden kahden alan perustavanlaatuisista eroista, ainoastaan saatu siitä vaikutteita. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamuksen mukaan, jota ei ole kiistetty kyseisessä tuomioistuimessa eikä myöskään muutoksenhakuasteessa, valittaja on kokonaan Bank Mellin omistuksessa – ja tämän osalta on selvää, että se on merkitty niiden yhteisöjen luetteloon, joiden varat on jäädytettävä asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan nojalla – ja viimeksi mainittu voi tällä perusteella nimittää valittajan johtohenkilöt.[21] Näissä olosuhteissa on aivan oikein katsoa, että on olemassa huomattavan suuri vaara, että valittaja kiertää sen emoyhtiötä vastaan toteutettuja toimenpiteitä, mikä johtuu luonnollisesti siitä, että se on kokonaan emoyhtiönsä omistama, ja tätä tukee perustelu sen johtohenkilöitä koskevasta nimitysvallasta.

28. Halutessaan edelleen välttää täysin muodollista lähestymistapaa omistusta koskevaan kriteeriin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on jatkanut tarkasteluaan tutkimalla, ilmeneekö asiakirja-aineistosta ja laajemmin valittajan ja sen emoyhtiön välisistä suhteista poikkeuksellisia olosuhteita, jotka riittäisivät vastapainoksi vaikutusvallalle, jota Bank Melli harjoittaa tytäryhtiöönsä nähden nimittämällä sen johtohenkilöt. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tutkinut kaikki valittajan esittämät väitteet, mutta yksikään niistä ei ilmeisesti ole vakuuttanut sitä riittävästi. Vaikka oletettaisiin, että unionin tuomioistuimella olisi muutoksenhaun yhteydessä oikeus lausua uudelleen näistä väitteistä, jotka nähdäkseni liittyvät pikemminkin tosiseikkojen arviointiin kuin tosiseikkojen

17 — Valituksenalaisen tuomion 121 kohta.

18 — Ks. asia C-520/09 P, Arkema v. komissio (vireillä unionin tuomioistuimessa), ratkaisuehdotuksen 10 kohta.

19 — Asia 48/69, ICI v. komissio, tuomio 14.7.1972 (Kok., s. 619, Kok. Ep. II, s. 25, 136 ja 137 kohta) ja asia C-97/08 P, Akzo Nobel ym. v. komissio, tuomio 10.9.2009 (Kok., s. I-8237, 60 kohta).

20 — Ks. em. asia Akzo Nobel ym. v. komissio, tuomion 60 kohta ja asia C-90/09 P, General Química ym. v. komissio, tuomio 20.1.2011 (Kok., s. I-1, 39 kohta).

21 — Ks. valituksenalaisen tuomion 124 kohta.

oikeudelliseen luonnehdintaan, sen olisi vahvistettava ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kanta siltä osin kuin valituksenalaisen tuomion 125–128 kohdasta ilmenee, että valittaja on joko vedonnut olemassa oleviin seikkoihin, jotka eivät kuitenkaan ole riittäviä toimenpiteiden kiertämistä koskevan vaaran välttämiseksi, tai ehdottanut toimenpiteitä, joiden puhtaasti ennakoiva – etten sanoisi hypoteettinen – luonne estää unionin tuomioistuinta arvioimasta riittävien tietojen perusteella niiden toteuttamiskelpoisuutta ja tehokkuutta.

29. Edellä esitetyn valossa en siis oikein ymmärrä valittajan väitettä, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päättelyssä pidettäisiin parempana omistusta koskevan kriteerin automaattista soveltamista kuin tapauskohtaista analyysiä, sillä vaikka se, että valittaja on kokonaan emoyhtiönsä omistuksessa, viittaakin siihen, että sen emoyhtiöllä on väistämättä siihen nähden vaikutusvaltaa, joka voi osoittautua ratkaisevaksi, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tutkinut juuri niitä seikkoja, joiden perusteella se on voinut päätellä näin – esillä olevassa asiassa sen, että emoyhtiö on nimittänyt valittajan johtohenkilöt ja samaan aikaan Bank Mellia vastaan toteutettujen toimenpiteiden kiertämistä koskevan todellisen vaaran – samalla kun se on tarkastellut muita olosuhteita, jotka olisivat voineet vaikuttaa tähän toteamukseen, ja – ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen itse käyttämän ilmaisun mukaisesti – olla vastapainona emoyhtiön ratkaisevassa määrin harjoittamalle vaikutusvallalle. Tästä seuraava ratkaisu soveltuu nähdäkseni sekä esillä olevaan rajoittavia toimenpiteitä koskevaan erityiseen asiayhteyteen että valittajan erityiseen tilanteeseen, joka koskee sillä emoyhtiöönsä nähden olevien yhteyksien luonnetta, laajuutta ja intensiteettiä.

30. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisessa tuomiossa soveltama kriteeri ei ole ristiriidassa asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdan vaihtoehtoisen muotoilun kanssa, sillä omistusta koskevan kriteerin avulla on osoitettava *vaara* siitä, että emoyhtiö harjoittaa vaikutusvaltaa tytäryhtiöönsä nähden. Tämä vaikutusvallan käsite poikkeaa mielestäni selvästi määräysvallan käsitteestä.

31. Valittajan erityinen tilanne, jossa sen varoja ei ole jäädytetty sen vuoksi, että se osallistuu ydinaseiden levittämiseen Iranissa tai tukee tällaista toimintaa, vaan ainoastaan sen vuoksi, että se on tällaisen yhteisön omistuksessa oleva tytäryhtiö, edellyttää ensin neuvostolta ja sitten unionin tuomioistuimilta sen tapauksen samoin kuin kaikkien asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdan nojalla luetteloon merkittyjen yhteisöjen tapausten yksityiskohtaista tarkastelua. Voidaan kuitenkin ajatella, että neuvoston päätös jäädyttää valittajan varat on perustunut tietynlaiseen olettamaan, jonka mukaan ydinaseiden levittämiseen osallistuvan tai tällaista toimintaa tukevan ja lisäksi pankki- ja rahoitusalalla toimivan yhteisön kokonaan omistama tytäryhtiö on todellisessa vaarassa tulla emoyhtiön painostamaksi, jotta se kiertäisi sitä vastaan toteutettuja rajoittavia toimenpiteitä. Muistutan, että tällainen olettama voidaan esittää ainoastaan silloin, kun tytäryhtiö on kokonaan emoyhtiön omistuksessa, ja kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi, se on kumottavissa. Valittaja väittää joka tapauksessa, että jos tällainen olettama esitetään, sen puolustautumisoikeudet on sivuutettu, koska sillä ei ole missään vaiheessa ollut mahdollisuutta kiistää tätä olettamaa, varsinkaan ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä.

32. Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan neuvosto täyttää ensimmäistä varojen jäädyttämistä koskevan päätöksen yhteydessä perusteluvelvollisuutensa, jos se ilmoittaa kyseisen päätöksen tekemisen perusteet asianomaisille henkilöille joko sinä ajankohtana, jona toimenpiteestä päätetään, tai niin pian kuin mahdollista.[22] Laajemmassa mielessä unionin tuomioistuin on katsonut, että puolustautumisoikeudet, sellaisina kuin ne on taattava oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn vaiheessa, eivät ole ehdottomia ja että rajoittavia toimenpiteitä tarkasteltaessa yhteisön luetteloon merkitsemisen perusteiden ennalta ilmoittaminen ”olisi omiaan vaarantamaan – – varojen – – jäädyttämistä koskevien toimenpiteiden tehokkuuden” ja että ”tällaisilla toimenpiteillä on niiden

22 — Yhdistetyt asiat C-402/05 P ja C-415/05 P, Kadi ja Al Barakaat International Foundation v. neuvosto ja komissio, tuomio 3.9.2008 (Kok., s. I-6351, 336 kohta). Varsinaisesti perusteluvelvollisuuden laiminlyönti on erillisen valitusperusteen, tässä tapauksessa neljännen valitusperusteen kohteena (ks. tämän ratkaisuehdotuksen 55 kohta ja sitä seuraavat kohdat).

luonteen vuoksi oltava yllättävä vaikutus”.[23] Vaikka valittaja pyrkii vetoamalla hyvin yleisellä tasolla puolustautumisoikeuksiensa loukkaamiseen esittämään, ettei sitä ollut kuultu ennen päätöksen tekemistä, on todettava, ettei neuvostolta edellytetä tällaista kuulemista esillä olevassa tapauksessa rajoittavien toimenpiteiden erityiseen luonteeseen sekä niiden tehokkuuden säilyttämiseen liittyvistä syistä. On sitä paitsi riittävää tutkia Euroopan unionin virallisessa lehdessä riidanalaisen päätöksen tekemistä seuraavana päivänä julkaistua ilmoitusta, jotta voidaan todeta, että valittaja voi pyytää neuvostoa harkitsemaan uudelleen päätöstään.[24] Lisäksi valittaja on esittänyt ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa useita väitteitä osoittaakseen vääräksi toteamuksen, jonka mukaan Bank Melliin olevien yhteyksiensä vuoksi se voi joutua kiertämään Bank Mellia vastaan toteutettuja rajoittavia toimenpiteitä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tutkinut erikseen jokaisen näistä väitteistä ja katsonut siten saaneensa asiasta riittävästi tietoja. Kaikilla näillä perusteilla väitettä valittajan puolustautumisoikeuksien loukkaamisesta ei voida hyväksyä.

33. Valittaja väittää vielä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perusteluissa loukataan sen syyttömyysolettamaa, koska niissä lähdetään olettamasta, että se omaksuisi välttämättä asetukseen N:o 423/2007 sisältyvien ohjeiden vastaisen kannan. Tässä suhteessa tyydyn toteamaan kaksi seikkaa. Ensinnäkin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on koko ajan käyttänyt äärimmäisen varovaista ilmaisua ja todennut muun muassa, että valittaja voi joutua ”huomattavalla todennäköisyydellä kiertämään sen emoyhteisöä vastaan toteutettujen toimenpiteiden vaikutuksia”[25] ja että ”vaara siitä, että [Bank Melli] voi saada [valittajan] toteuttamaan – – kiellettyjä liiketoimia – – on huomattava”.[26] Näin ollen toimenpiteiden kiertämisestä vastaa enemmän emoyhtiö kuin valittaja, jolla pikemminkin ei ole katsottu olevan keinoja vastustaa siihen kohdistuvaa painostusta. Unionin tuomioistuin ei toisaalta ole koskaan katsonut, että tässä tapauksessa kyseessä olevan kaltaiset rajoittavat toimenpiteet olisivat rikosoikeudellisia sanktioita, vaan se on katsonut, että ne ovat ainoastaan turvaamistoimia,[27] joihin ei sovelleta syyttömyysolettamaa, sillä valittajaa ei ole muodollisesti syytetty rikoksesta.[28]

34. Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että kolmas valitusperuste on hylättävä perusteettomana.

B *Ensimmäinen valitusperuste, joka koskee oikeudellista virhettä asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdan tulkinnassa, ja toinen valitusperuste, joka koskee suhteellisuusperiaatteen loukkaamista*

1. Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

35. Ensimmäisen valitusperusteen ensimmäisessä osassa valittaja riitauttaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätelmän, jonka mukaan asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdassa neuvosto velvoitetaan jäädyttämään varat kaikilta yhteisöiltä, jotka ovat sellaisten yhteisöjen omistuksessa tai määräysvallassa, joiden on todettu osallistuvan ydinaseiden levittämiseen Iranissa tai tukevan tällaista toimintaa. Se väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut ristiriitaisesti kyseisen säännöksen olevan velvoittava[29] ja samalla tunnustanut, että neuvostolla on harkintavaltaa esillä olevien olosuhteiden osalta sen määrittäessä, mitkä yhteisöt ovat kyseisessä artiklassa tarkoitetulla tavalla kyseisten yhteisöjen ”omistuksessa tai määräysvallassa”.[30] Asetuksessa on

23 — Em. yhdistetyt asiat Kadi ja Al Barakaat International Foundation v. neuvosto ja komissio, tuomion 339 ja 340 kohta.

24 — 24.6.2008 annettu ilmoitus henkilöille, yhteisöille ja elimille, jotka neuvosto on kirjannut niiden henkilöiden, yhteisöjen ja elinten luetteloon, joihin sovelletaan asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohtaa (liite V) (EUVL C 159, s. 1).

25 — Valituksenalaisen tuomion 121 kohta.

26 — Valituksenalaisen tuomion 124 kohta.

27 — Em. asia Kadi ja Al Barakaat International Foundation v. neuvosto ja komissio, tuomion 358 kohta.

28 — Toisin kuin Euroopan unionin perusoikeuskirjan 48 artiklan 1 kohdassa, joka ei ollut voimassa valituksenalaista tuomiota annettaessa, Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan 2 kappaleessa määrätään, että ”jokaiselle *rikoksesta* syytetylle” on taattava syyttömyysolettama (kursivointi tässä).

29 — Valituksenalaisen tuomion 63 kohta.

30 — Valituksenalaisen tuomion 64 ja 65 kohta.

otettu käyttöön luetteloon merkitsemisen osalta yksilöllinen lähestymistapa, joka ei edellytä automaattisesti ja velvoittavasti kaikkien kyseisten yhteisöjen omistuksessa tai määräysvallassa olevien yhteisöjen varojen jäädyttämistä, mistä osoituksena on asetuksen N:o 423/2007 15 artiklan 3 kohta, jonka mukaan neuvoston on ilmoitettava 7 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetulle yhteisölle perustelut sen merkitsemiselle niiden yhteisöjen luetteloon, joiden varat on jäädytettävä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että kyseinen artikla on neuvostoon nähden velvoittava, vaikka neuvosto voi harkintavaltansa nojalla määrittää, täyttääkö jopa emoyhtiön kokonaan omistama tytäryhtiö tässä säännöksessä asetetut edellytykset. Neuvoston epäyhdenmukainen käytäntö, jonka seurauksena se on merkinnyt luetteloon ainoastaan kaksi Bank Mellin 20 tytäryhtiöstä, kuvastaa täysin sitä, että neuvosto ei ole automaattisesti merkinnyt luetteloon kaikkia tämän yhteisön omistuksessa olevia yhteisöjä. Neuvostolla on siten harkintavaltaa sen päättäessä yhteisöjen luetteloon merkitsemisestä, eikä asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohta ole siis velvoittava, toisin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut. Valittaja päättää perustelunsa tältä osin väitteeseen, jonka mukaan neuvosto on tehnyt oikeudellisen virheen merkitessään valittajan luetteloon, koska se on virheellisesti katsonut olevansa siihen velvollinen velvoittavan säännöksen nojalla.

36. Toiseksi valittaja väittää, että koska asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohta on suhteellisuusperiaatteen vastainen, sen ei voida tulkita olevan velvoittava säännös (ensimmäisen valitusperusteen toinen osa), ja toissijaisesti, jos unionin tuomioistuin katsoisi sen olevan velvoittava, se olisi suhteellisuusperiaatteen vastainen (toinen valitusperuste), toisin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut. Esille tuotu kysymys koskee joka tapauksessa kyseisen artiklan yhteensopivuutta suhteellisuusperiaatteen kanssa, sillä valittaja on toisen valitusperusteen yhteydessä viitannut ensimmäisen valitusperusteen yhteydessä samasta aiheesta kehitettyihin perusteluihin. Toisin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut, kyseisen artiklan oikeasuhteisuutta on arvioitava asian kannalta merkityksellisten turvallisuusneuvoston päätöslauselmien, kuten päätöslauselman 1803 (2008), kannalta.[31] Turvallisuusneuvosto ei ole tässä päätöslauselmassa katsonut, että valittajan varat olisi jäädytettävä, vaan se on ainoastaan edellyttänyt sen emoyhtiön rahoitustoimien valvontaa, mikä osoittaa, että neuvoston päättämiä toimenpiteitä vähemmän velvoittavia toimenpiteitä voidaan toteuttaa vaarantamatta tavoitellun päämäärän saavuttamista. Toisaalta asetus N:o 423/2007 sisältää itsessään säännöksiä, joissa säädetään muista toimenpiteistä kuin varojen jäädyttämisestä[32] eli vaihtoehtoisista toimenpiteistä, joita olisi voitu hyvin soveltaa siihen, vaikkakin jälkikäteen, sillä neuvosto ei ole osoittanut näiden toimenpiteiden olevan vähemmän tehokkaita kuin varojen jäädyttäminen. Valittaja huomauttaa itse ehdottaneensa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa nostamassaan kanteessa vaihtoehtoisia toimenpiteitä, joita ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole hyväksynyt, koska se katsoi, ettei se ollut näyttänyt niiden olevan tehokkaita, kun otetaan huomioon tavoiteltu legitiimi päämäärä, vaikka neuvoston asiana olisi osoittaa tehokkuuden puuttuminen.[33] Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole myöskään antanut riittävän suurta painoarvoa neuvoston käytännölle, jonka mukaan ydinaseiden levittämiseen osallistuville tai tällaista toimintaa tukeville yhteisöille kuuluvien yhteisöjen varojen jäädyttäminen ei ole automaattista, ja valittaja muistuttaa, että tällaista rajoittavaa toimenpidettä ei ole kohdistettu kaikkiin Bank Mellin tytäryhtiöihin.

37. Neuvosto, Ranskan tasavalta, Yhdistynyt kuningaskunta ja komissio katsovat, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämä tulkinta asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdasta on oikea. Sekä kyseisen säännöksen sanamuodosta että 7 artiklan 2 kohdan systematiikasta ilmenee, että varat on jäädytettävä yhteisöiltä, joiden on todettu olevan kyseisten yhteisöjen ”omistuksessa tai määräysvallassa”. Neuvosto käyttää siis harkintavaltaa valvoessaan, että d alakohdan soveltamisedellytykset täyttyvät. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ohjeellisesti maininnut useita merkityksellisiä kriteerejä, jotka neuvosto voi ottaa tässä yhteydessä huomioon. Neuvoston

31 — Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 9 kohta.

32 — Valittaja mainitsee tässä suhteessa asetuksen N:o 423/2007 5 artiklan, 7 artiklan 3 ja 4 kohdan ja 13 ja 16 artiklan.

33 — Kyseiset valittajan ehdottamat vaihtoehtoiset toimenpiteet on esitelty valituksenalaisen tuomion 87 kohdassa ja hylätty kyseisen tuomion 107 kohdassa.

epäyhdenmukainen käytäntö ei kyseenalaista tällaista tulkintaa, sillä neuvosto ei välttämättä kykene yksilöimään kaikkia ydinaseiden levittämiseen osallistuvan tai tällaista toimintaa tukevan yhteisön omistuksessa tai määräysvallassa olevia yhteisöjä. Joka tapauksessa komissio korostaa, että neuvoston mahdollisesti asetuksen N:o 423/2007 vastainen kanta ei synnytä valittajan perusteltua luottamusta. Ranskan tasavalta lisää, että koska varojen jäädyttäminen koskee automaattisesti kyseisten yhteisöjen omistuksessa tai määräysvallassa olevia yhteisöjä, niiden nimeltä mainitseminen liitteessä ei ole tarpeen. Kyseiset menettelyn osapuolet väittävät, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on soveltanut oikein suhteellisuusperiaatetta ja katsonut perustellusti, että päätöslauselma 1803 (2008) ei muodosta kriteeriä, jonka perusteella riidanalaisen päätöksen oikeasuhteisuutta on arvioitava, ja että ydinaseiden levittämiseen osallistuvien tai tällaista toimintaa tukevien yhteisöjen omistuksessa olevien yhteisöjen varojen jäädyttäminen on oikeassa suhteessa tavoiteltuun legitiimiin päämäärään nähden. Ne vaativat yksimielisesti ensimmäisen ja toisen valitusperusteen hylkäämistä, ja neuvosto katsoo jopa valittajan vaativan tosiseikkojen uudelleen arviointia, mikä ei ole mahdollista valituksen yhteydessä.

2. Asian arviointi

a) Ensimmäisen valitusperusteen ensimmäinen osa

38. Aluksi totean, että asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdan mukaan ”liitteeseen V sisältyvät luonnolliset henkilöt, oikeushenkilöt, yhteisöt ja elimet, jotka eivät kuulu liitteen IV soveltamisalaan ja joista on – – todettu, että ne ovat [ydinaseiden levittämisessä mukana olevan taikka siihen suoraan osallistuvan tai sitä tukevan] henkilön, yhteisön tai elimen omistuksessa tai määräysvallassa olevia oikeushenkilöitä, yhteisöjä tai elimiä, mukaan lukien laittomin keinoin”.

39. Huomautan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tulkintaa tästä säännöksestä on ohjannut unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö, jonka mukaan on otettava huomioon paitsi sen sanamuoto myös asiayhteys ja sillä lainsäädännöllä tavoitellut päämäärät, jonka osa säännös on. [34]

40. Saman artiklan sanamuodosta ilmenee, että on pidettävä erillään kaksi eri seikkaa. Varojen jäädyttämiseen on varmasti velvollisuus, kuten 7 artiklan 2 kohdan alussa säädetään, kun siinä käytetään ilmaisua ”jäädytetään”, mutta vasta sen jälkeen, kun neuvosto on yksilöinyt yhteisöt, joiden todetaan olevan kyseisten yhteisöjen ”omistuksessa tai määräysvallassa”, ja tämän toteamisen jälkeen neuvosto voi arvioida kunkin sellaisen yhteisön yksittäistapausta, johon voidaan soveltaa 7 artiklan 2 kohdan d alakohtaa. En voi siten muuta kuin yhtyä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamukseen, jonka mukaan kyseisessä säännöksessä ”asetetaan neuvostolle velvollisuus jäädyttää sellaisen yhteisön ’omistuksessa tai määräysvallassa’ olevan yhteisön varat, jonka on todettu osallistuvan mainitun asetuksen 7 artiklan [2] kohdan a tai b alakohdassa tarkoitettuun ydinaseiden levittämiseen, ja tällöin neuvosto arvioi tapauskohtaisesti sen, ovatko kyseessä olevat yhteisöt toisen yhteisön ’omistuksessa tai määräysvallassa’”. [35]

41. Valittajan väite, jolla se pyrkii riitauttamaan asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdan tulkinnan, on jokseenkin sekava ja perustuu nähdäkseni ennen kaikkea valituksenalaisen tuomion puutteelliseen tai virheelliseen lukemiseen. Valittaja katsoo muun muassa, että todetessaan tuomion 63 kohdassa, että ”varojen jäädyttämistä koskevien toimenpiteiden laajentaminen koskemaan yhtiön omistuksessa tai määräysvallassa olevia muitakin yhteisöjä on – – pakollista”, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut kyseisen säännöksen olevan velvoittava. Kuten olen äsken osoittanut, tuomion 63 kohta on vain yksi vaihe ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen perusteluissa, ja se vahvistaa lopullisen tulkinnan kyseisestä artiklasta mainitsemassani 67 kohdassa, jonka mukaan neuvoston on arvioitava asiaa tapauskohtaisesti.

34 — Ks. valituksenalaisen tuomion 61 kohta.

35 — Valituksenalaisen tuomion 67 kohta.

42. Valittaja katsoo, että koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin mainitsee myös asian kannalta merkityksellisiä kriteerejä, jotka neuvosto voi ottaa huomioon arvioidessaan, onko tietty yhteisö toisen yhteisön ”omistuksessa tai määräysvallassa”,[36] tämä tarkoittaa, ettei se ole pitänyt liitteeseen V automaattisesti merkitsemiseksi riittävänä, että tytäryhtiö on ydinaseiden levittämistä tukevan yhteisön omistuksessa tai määräysvallassa. Valituksenalaisen tuomion asian kannalta merkityksellisessä kohdassa viitataan kriteereihin, jotka voidaan ottaa huomioon arvioitaessa, onko yhtiötä pidettävä toisen yhtiön ”omistuksessa tai määräysvallassa” olevana yhteisönä, mikä on pelkän tytäryhtiön käsitettä paljon laajempi käsite, eikä näiden arviointiperusteiden mainitseminen ole missään tapauksessa ristiriidassa alkuperäisen määräyksen eli velvoittavan varojen jäädyttämisen kanssa, mutta se koskee ainoastaan niitä yhteisöjä, joiden on todettu olevan tällaisen yhteisön ”omistuksessa tai määräysvallassa” ja jotka toisin sanoen täyttävät asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdan soveltamisedellytykset. Nämä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ohjeellisesti antamat kriteerit, joihin haluaisin lisätä kyseisen yhteisön toimialan,[37] voivat ohjata neuvostoa sen katsoessa, että kyseinen yhteisö on asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetulla tavalla toisen yhteisön ”omistuksessa tai määräysvallassa”, ja ne ovat täysin yhteensopivia yksittäisten tilanteiden tapauskohtaista arviointia koskevan ajatuksen kanssa.

43. Varojen jäädyttämistä koskevan toimenpiteen ulottamiseen koskemaan kyseisessä artiklassa tarkoitettuja yhteisöjä on siis velvollisuus ainoastaan, jos neuvosto katsoo, että yhteisö on tässä säännöksessä tarkoitetulla tavalla toisen yhteisön ”omistuksessa tai määräysvallassa”. Tällainen tulkinta sopii sitä paitsi yhteen neuvostolle perinteisesti tässä asiassa tunnustetun harkintavallan kanssa. Mielestäni valittajan sekaannus perustuu siihen, että se tulkitsee kyseistä artiklaa ainoastaan sanamuodon mukaisesti. Se tukeutuu neuvoston epäyhdenmukaiseen käytäntöön osoittaakseen, että kaikkia Bank Mellin omistuksessa olevia yhteisöjä ei ole merkitty luetteloon, mikä merkitsee siis sitä, että neuvostolla ei ole velvollisuutta jäädyttää kaikkien asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdan edellytykset täyttävien yhteisöjen varoja.

44. Tätä väitettä ei voida hyväksyä.

45. Neuvoston on tämän artiklan mukaan jäädytettävä toisen yhteisön ”omistuksessa tai määräysvallassa” olevien yhteisöjen varat edellyttäen, että se on todennut ne sellaisiksi. Neuvoston velvollisuus ulottaa varojen jäädyttämistä koskevat toimenpiteet näihin toisen ”omistuksessa tai määräysvallassa” oleviin yhteisöihin liittyy olennaisesti toimielimen mahdollisuuteen yksilöidä ne. Neuvosto on muistuttanut istunnossa, että vuodesta 2010 rajoittavia toimenpiteitä on ulotettu koskemaan lähes viittätoista uutta Bank Mellin ”omistuksessa tai määräysvallassa” olevaa yhteisöä.[38]

46. ”Omistusta tai määräysvaltaa” koskevaa kriteeriä ei voida, kuten olen edellä osoittanut, tulkita tiukasti muodollisena kriteerinä. Asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdan sanamuodossa oleva viittaus toteamisen ajatukseen on mielestäni erityisen merkityksellinen sen vuoksi, että tässä on kyse järjestelmästä, jota perinteisesti kuvataan ”älykkäiden pakotteiden” järjestelmäksi ja joka voi lähtökohtaisesti kohdistua ainoastaan henkilöihin ja yhteisöihin, joihin sen soveltaminen on tarkasti perusteltua. Toisin sanoen ainoastaan niiden yhteisöjen varat on välttämättä jäädytettävä, joista neuvosto on todennut, että ne ovat kyseisen asetuksen 7 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetulla tavalla toisen yhteisön ”omistuksessa tai määräysvallassa”. Totean samansuuntaisesti kuin olen esittänyt kolmatta valitusperustetta tarkastellessani, että sitä, että yhteisö on toisen yhteisön ”omistuksessa tai määräysvallassa”, on tulkittava asetuksella N:o 423/2007 tavoitellun päämäärän

36 — Näitä ovat kyseessä olevan yhteisön toiminnallisen itsenäisyyden aste tai yhteisöön kohdistuvan viranomaisvalvonnan vaikutus (ks. valituksenalaisen tuomion 69 kohta).

37 — Valituksenalaisen tuomion 69 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että yhteisön toiminnan luonne ei kuulu asian kannalta merkityksellisiin kriteereihin. Vaikka en usko, että siitä pitäisi tehdä yksinomaista kriteeriä, olen kuitenkin vakuuttunut siitä, että yhteisön toiminta on merkityksellinen kriteeri, kuten valittajan tilanne selvästi osoittaa ja kuten neuvosto on vahvistanut istunnossa.

38 — Ks. asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan täytäntöönpanosta 26.7.2010 annetussa neuvoston täytäntöönpanoasetuksessa (EU) N:o 668/2010 (EUVL L 195, s. 25) olevan B taulukon 3 kohta, jossa luetellaan 15 yhteisöä, joiden on todettu olevan Bank Mellin ”omistuksessa tai määräysvallassa”.

valossa. Omistusta ja määräysvaltaa, joihin kyseisessä artiklassa viitataan, on siis arvioitava itsenäisesti näiden kahden käsitteen tavanomaisen tai yleisen merkityksen perusteella. Yhteisöjen voidaan katsoa olevan toisen yhteisön ”omistuksessa tai määräysvallassa” asetuksessa N:o 423/2007 tarkoitetulla tavalla, kun niiden tarkoituksena on luonnostaan tukea Iranin valtion harjoittamaa ydinaseiden levittämistä sen vuoksi, että ne ovat kokonaan emoyhtiönsä omistamia, mutta niitä ei voida katsoa sellaisiksi, jos emoyhtiön omistusosuus, vaikka se muodostaakin enemmistön pääomasta, viittaa siihen, että sen vaikutusvalta on selvästi vähemmän merkittävä. Tämän päättelyn avulla voidaan ymmärtää ja hyväksyä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamus, jonka mukaan ”neuvosto voi perustellusti – – jättää soveltamatta [asetuksen N:o 423/2007] 7 artiklan 2 kohdan d alakohtaa sellaisiin yhteisöihin, jotka eivät sen mielestä täytä mainitun säännöksen soveltamisen edellytyksiä, vaikka ne ovatkin sellaisten yhteisöjen tytäryhtiöitä, joiden on todettu osallistuvan ydinaseiden levittämiseen”. [39]

47. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tulkinta, jonka mukaan neuvoston on jäädytettävä niiden yhteisöjen varat, joiden se on todennut olevan asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetulla tavalla toisen yhteisön omistuksessa tai määräysvallassa, ei ole valittajan väittämällä tavalla ristiriitainen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tässä asiassa esittämään arviointiin ei liity minkäänlaista oikeudellista virhettä. Ensimmäisen valitusperusteen ensimmäinen osa on näin ollen hylättävä perusteettomana.

b) Ensimmäisen valitusperusteen toinen osa ja toinen valitusperuste

48. Valittaja pitää ensinnäkin virheellisenä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen päätöstä pitää asian kannalta merkityksettömänä päätöslauselmaa 1803 (2008), jossa turvallisuusneuvosto tyytyi edellyttämään, että valtiot tarkkailevat Bank Mellia sekä sen konttoreita ja tytäryhtiöitä. [40] Päätös Bank Mellin ja sen tytäryhtiöiden varojen jäädyttämisestä on siten tehty sen mielestä turvallisuusneuvoston edellyttämään nähden kohtuuttoman säännöksen perusteella.

49. Riidanalaisen päätöksen normatiivisen yhteyden osalta viittaan tänään asiassa C-548/09 P, Bank Melli Iran vastaan neuvosto, annetun ratkaisuehdotuksen 106 kohtaan ja sitä seuraaviin kohtiin. Tyydyn toteamaan kaksi seikkaa. Ensinnäkin neuvostolle 7 artiklan 2 kohdassa annettu toimivalta perustuu yhteiseen kantaan 2007/140, jolla päätöslauselma 1737 (2006) on saatettu osaksi unionin oikeusjärjestystä. Tämä täytäntöönpano perustuu kuitenkin yksinomaan unionin tahtoon edistää toiminnassaan Yhdistyneiden Kansakuntien tavoittelemien päämäärien toteuttamista ja sitä, että sen jäsenvaltioiden kansainvälisten velvoitteiden täyttäminen ei epäonnistuisi, eikä unionille asetettuun positiiviseen ja suoraan velvollisuuteen panna turvallisuusneuvoston päätöslauselmat täytäntöön, sillä unioni ei ole allekirjoittanut Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjaa. Yhteisestä kannasta ilmenee kuitenkin selvästi, että unioni on halunnut mennä päätöslauselmassa edellytettyjä toimenpiteitä pidemmälle, kun se on antanut neuvostolle itsenäisen oikeuden päättää tunnistamisesta ja luetteloon merkitsemisestä. [41] Toisaalta asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 1 kohta, jossa neuvostolle annetaan oikeus jäädyttää turvallisuusneuvoston mainitsemien henkilöiden, yhteisöjen ja elinten varat, on pidettävä selvästi erillään kyseisen asetuksen 7 artiklan 2 kohdasta, jossa neuvostolle annetaan itsenäinen oikeus päättää sellaisten henkilöiden, yhteisöjen ja elinten varojen jäädyttämisestä, joiden se on itse todennut olevan mukana Iranin harjoittamassa ydinaseiden levittämisessä tai osallistuvan siihen suoraan tai tukevan sitä, sekä näiden omistuksessa tai määräysvallassa olevien yhteisöjen varat. On siten aivan oikein todeta, kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki valituksenalaisen tuomion 99 kohdassa, että sitä, onko neuvoston asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan nojalla suorittama yhteisöjen luetteloon merkitseminen ollut oikeasuhteista, ei pidä arvioida päätöslauselman 1803 (2007) kannalta, jota kyseisellä artiklalla ei ole ollut tarkoitus panna täytäntöön, vaan sitä vastoin jäljempänä osoittamallani tavalla asetuksella N:o 423/2007 tavoitellun päämäärän valossa.

39 — Valituksenalaisen tuomion 73 kohta.

40 — Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 9 kohdassa mainittu päätöslauselman 1803 (2008) 10 kohta.

41 — Ks. yhteisen kannan 2007/140 johdanto-osan kymmenes perustelukappale sekä 5 artiklan 1 kohta.

50. Tarkasteltaessa väitettä, jonka mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen arvioidessaan asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdan oikeasuhteisuutta, on huomattava, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 100 kohdassa mainitseman vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan unionin oikeuden yleisiin periaatteisiin kuuluva suhteellisuusperiaate edellyttää, että toimielinten toimet eivät ylitä sitä, mikä on tarpeen kyseisellä säännöstöllä lainmukaisesti tavoiteltavien päämäärien toteuttamiseksi ja tähän soveltuvaa, eli silloin, kun on mahdollista valita usean tarkoituksenmukaisen toimenpiteen välillä, on valittava vähiten rajoittava, eivätkä toimenpiteistä aiheutuvat haitat saa olla liian suuria tavoiteltuihin päämääriin nähden. [42]

51. Totean suoraan tämän oikeuskäytännön mukaisesti, että valittaja ei ole kyseenalaistanut sen tavoitellun päämäärän legitimiteettiä, joka koskee Iranissa harjoitetun ydinaseiden levittämisen estämistä kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden ylläpitämiseksi. [43] Sitä vastoin se riitauttaa arvioinnin, jonka mukaan sen varojen jäädyttäminen olisi sen saavuttamiseksi tarpeellinen ja soveltuva toimenpide, vaikka se on vedonnut vaihtoehtoisiin toimenpiteisiin sekä seurantatoimenpiteisiin. Se katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on epäasianmukaisesti hylännyt yhteistyötä FSA:n kanssa koskevat toimenpiteet, ehdotuksen liiketoimien hyväksyttämisestä etukäteen tai täydellisen kiellon ryhtyä liiketoimiin Iranin kanssa. Valittaja ei kuitenkaan täsmennä sitä, että toimenpiteiden hylkääminen ei liittynyt niiden tehokkuuteen vaan siihen, voidaanko niitä koskeva väite ottaa tutkittavaksi. Valituksenalaisen tuomion 109 kohdasta ilmenee, että kyseisiin toimenpiteisiin on vedottu vasta suullisessa käsittelyssä ilman minkäänlaisia perusteita tälle viivästykselle. Koska valittaja ei ole valituksessaan riitauttanut toteamusta, jonka mukaan näihin toimenpiteisiin on vedottu liian myöhään, unionin tuomioistuimen ei ole nähdäkseni lausuttava tästä täysin toissijaisesta arvioinnista, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kaikesta huolimatta esittänyt kyseisten toimenpiteiden toteuttamiskelpoisuudesta tai tehokkuudesta. Todettakoon kuitenkin, että kun valittajalta edellytetään näyttöä sen itse ehdottamien vaihtoehtoisten toimenpiteiden toteuttamiskelpoisuudesta, kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt, kyse ei ole kohtuuttoman todistustaakan asettamisesta vaan päinvastoin tavanomaisesta tutkinnasta ja riidan asianosaisten esittämien väitteiden paikkansapitävyyden tarkistamisesta. Valittaja ei näin ollen voi väittää, että neuvoston asiana oli osoittaa sen esittämien vaihtoehtoisten hypoteettisten toimenpiteiden ja erityisesti riippumattoman valtuutetun välityksellä suoritettavaa ennakkohyväksyntää ja -valvontaa koskevan järjestelmän toteuttaminen mahdottomaksi, kun ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on itse ottanut kantaa täydellistä kieltoa suorittaa liiketoimia Iranin kanssa koskevan ehdotuksen tehottomuuteen. [44]

52. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen on todettava arvioineen oikein ydinaseiden levittämiseen osallistuvan tai tällaista toimintaa tukevan yhteisön ”omistuksessa tai määräysvallassa” olevan yhteisön varojen jäädyttäminen tarpeellisuutta ja soveltuvuutta. Asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohta koskee erityisesti sellaisten henkilöiden, yhteisöjen tai elinten luokkaa, joilla on erityisen läheinen yhteys 7 artiklan 2 kohdan a tai b kohdassa tarkoitettuun yhteisöön sen vuoksi, että ne ovat tämän omistuksessa tai määräysvallassa. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamuksessa, jonka mukaan on olemassa ”huomattavan suuri vaara siitä, että [yhteisö, jonka on todettu osallistuvan ydinaseiden levittämiseen] ryhtyy – – painostamaan omistuksessaan tai määräysvallassaan olevia yhteisöjä”, on mielestäni ymmärretty täysin 7 artiklan 2 kohdan d alakohdan tarkoitus. Ennalta ehkäiseville toimenpiteille annettu painoarvo on perusteltua juuri sen vuoksi, että koko järjestelmän tehokkuus voi vaarantua sitä kierrettäessä, ja näin ollen toimenpiteet, jotka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on voinut luonnehtia jälkikäteisiksi, vaikka ne ovatkin väistämättä vähemmän rajoittavia, eivät anna riittäviä takeita, jotta niitä voitaisiin pitää yhtä tehokkaina. Juuri tämä vaara oikeuttaa asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettujen yhteisöjen erityisen kohtelun. Niiden osalta toteutetut jäädyttämistoimenpiteet eivät siten ole ilmeisen soveltumattomia. [45]

42 — Ks. laajasta oikeuskäytännöstä asia 137/85, Maizena, tuomio 18.11.1987 (Kok., s. 4587, 15 kohta); asia 137/85, Fedesa ym., tuomio 13.11.1990 (Kok., s. I-4023, 13 kohta); asia C-339/92, ADM Ölmühlen, tuomio 7.12.1993 (Kok., s. I-6473, 15 kohta) sekä asia C-558/07, S.P.C.M. ym., tuomio 7.7.2009 (Kok., s. I-5783, 41 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

43 — Ks. valituksen 75 kohta.

44 — Ks. valituksenalaisen tuomion 109 kohta.

45 — Ks. siitä, että toimenpide voidaan katsoa lainvastaiseksi ainoastaan, jos se on ilmeisen soveltumaton, asia C-380/03, Saksa v. parlamentti ja neuvosto, tuomio 12.12.2006 (Kok., s. I-11573, 145 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) sekä em. asia S.P.C.M. ym., tuomio 42 kohta.

53. Kohtuuttomuuden osalta voidaan varmasti todeta, että varojen jäädyttämistoimenpide on toteutettu valittajan osalta sen vuoksi, että se on neuvoston mukaan kokonaan sellaisen yhteisön omistuksessa, joka tukee kyseistä ydinaseiden levittämistä, ja että tällä samalla toimenpiteellä on huomattavia vaikutuksia siihen.[46] Yhteisöjen tuomioistuin on kuitenkin jo katsonut, kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi valituksenalaisen tuomion 111 kohdassa, että ”[rajoittavien toimenpiteiden toteuttamista koskevan] asetuksen kaltaisen yhteisön toimen tavoitteiden merkitys on omiaan oikeuttamaan jopa tietyille toimijoille aiheutuvat merkittävät kielteiset seuraukset, ne toimijat mukaan lukien, jotka eivät ole millään tavalla vastuussa siitä tilanteesta, jonka vuoksi kyseessä olevat toimenpiteet toteutettiin, mutta joihin kohdistuu vaikutuksia, muun muassa näiden toimijoiden omistusoikeuksien osalta”.[47] Kun otetaan huomioon edellä mainittu perustavanlaatuinen ja legitiimi tavoite ja tarve tämän vuoksi säilyttää asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan perusteella päätettyjen rajoittavien toimenpiteiden tehokkuus, on katsottava, että varojen jäädyttämisen vaikutusten kohtuuttomuutta valittajan osalta on arvioitu soveltamalla asianmukaisesti unionin tuomioistuimen vahvistamia periaatteita ja että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on aivan oikein päätellyt, että asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohta, jonka vuoksi varojen jäädytystoimenpiteet on voitu ulottaa koskemaan Bank Mellin omistuksessa tai määräysvallassa olevia yhteisöjä ja siten valittajaa, ei ole suhteellisuusperiaatteen vastainen.

54. Näin ollen ensimmäisen valitusperusteen toinen osa ja toinen valitusperuste on hylättävä perusteettomina.

C Neljäs valitusperuste, joka koskee arviointivirhettä riidanalaisen päätöksen perusteluvelvollisuuden osalta

1. Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

55. Valittaja vetoaa sekä asetuksen N:o 423/2007 15 artiklan 3 kohtaan[48] että asiaa koskevaan oikeuskäytäntöön ja arvostelee ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta siitä, että se on katsonut neuvoston täyttäneen riidanalaista päätöstä koskevan perusteluvelvollisuutensa, vaikka sen tekstissä mainitaan ainoastaan kyseisen asetuksen 7 artiklan 2 kohta täsmentämättä, minkä osan nojalla valittaja on merkitty liitteeseen. Kyseinen liite sisältää erityiset yhteisökohtaiset syyt ainoastaan Bank Mellin osalta eikä Melli Bankin osalta, sillä neuvosto ei ole esittänyt riidanalaisessa päätöksessä, mistä syistä se on uskonut, että on olemassa huomattavan suuri vaara, että Melli Bank kiertää sen emoyhtiötä vastaan toteutettuja toimenpiteitä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valittajan mukaan todennut ennenaikaisesti ja siksi virheellisesti, että neuvosto on implisiittisesti katsonut valittajan olevan 7 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitetulla tavalla toisen omistuksessa, minkä perusteella se oli merkitty niiden yhteisöjen luetteloon, joiden varat on jäädytettävä. Koska kaikkia Bank Mellin tytäryhtiöitä ei ollut otettu luetteloon, valittaja saattoi perustellusti epäillä, että sen luetteloon merkitseminen ei johtunut pelkästään sen tytäryhtiön ominaisuudesta. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei voi liioin väittää, että neuvosto on tukeutunut kumottavissa olevaan olettamaan, koska se olisi ristiriidassa asetukseen sisältyvän, merkitsemisen erityisten yhteisökohtaisten syiden esittämistä koskevan määräyksen kanssa. Sillä, että kumoamiskanteessa on vedottu erityisesti perusteisiin, joiden mukaan valittaja ei ole Bank Mellin määräysvallassa, ei ole merkitystä arvioitaessa neuvoston velvollisuutta perustella riidanalainen päätös. Valittaja toteaa vielä valituksessaan, että se on käynyt neuvoston kanssa kirjeenvaihtoa ja pyytänyt siltä itseään koskevan asiakirja-aineiston toimittamista, mistä neuvosto on kieltäytynyt, mitä valittaja pitää osoituksena siitä, ettei luetteloon merkitsemistä ole koskaan yksityiskohtaisesti perusteltu. Toisin kuin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on katsonut, neuvosto ei ole noudattanut sille asetettua velvollisuutta perustella luetteloon merkitsemistä koskeva päätös ja esittää sen erityiset ja yhteisökohtaiset syyt.

46 — Ks. analogisesti em. asia Kadi ja Al Barakaat International Foundation v. neuvosto ja komissio, tuomion 358 kohta.

47 — Ibid., tuomion 361 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen.

48 — Tämän ratkaisuehdotuksen 8 kohdassa mainittu artikla.

56. Neuvosto sekä muut osapuolet vaativat valitusperusteen hylkäämistä, sillä riidanalaisessa päätöksessä mainitaan asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohta ja B taulukon 4 kohta, jossa viitataan Bank Mellin tytäryhtiöihin ja konttoreihin. Valittaja, joka on kokonaan Bank Mellin omistama, ei voinut olla tietämättä siitä, että se oli merkitty luetteloon Bank Mellin omistuksessa tai määräysvallassa olevan yhteisön ominaisuudessa. Neuvostolla ei ole velvollisuutta esittää riidanalaisessa päätöksessä kaikkia sen päätöksen perusteena olleita seikkoja. Valittaja on sitä paitsi ymmärtänyt nämä syyt, koska se on voinut nostaa kumoamiskanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja koska se on tässä yhteydessä puolustanut kantaa, joka muodostui olennaisesti sen oikeudellisten ja toiminnallisten yhteyksien kiistämisestä Bank Melliin nähden. Näin ollen perustelut ovat riittävät, ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on suorittanut asiasta oikeudellisesti moitteettoman arvioinnin soveltamalla asiaa koskevassa oikeuskäytännössä vahvistettuja keskeisiä periaatteita.

57. Komissio on ainoana osapuolena katsonut jo ensimmäisestä kirjelmien vaihdosta lähtien, että valittajan tarkoituksena oli riitauttaa myös se, että neuvosto ei ollut antanut riidanalaista päätöstä erikseen tiedoksi. Komissio katsoo ensisijaisesti, että kyse on uudesta perusteesta, joka unionin tuomioistuimen pitäisi jättää tutkimatta. Toissijaisesti komissio kiistää sen, että neuvostolla olisi velvollisuus antaa päätös erikseen tiedoksi valittajalle. Vastauksessaan valittaja väittää, että tiedoksiantoa koskeva kysymys on yksi osa sen argumentaatiota, jonka se on kehittänyt päätöksen perustelujen yhteydessä, ja että unionin tuomioistuimen on näin ollen tutkittava se, kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki asiassa Bank Melli Iran vastaan neuvosto antamassaan tuomiossa,[49] ja katsottava, että tiedoksiantovelvollisuus on laiminlyöty esillä olevassa asiassa. Neuvosto ja Ranskan tasavalta ovat kiistäneet tämän viimeksi mainitun väitteen vastauskirjelmissään.

2. Asian arviointi

58. Valittaja riitauttaa ensinnäkin ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arvioinnin neuvoston riidanalaisen päätöksen tueksi esittämistä perusteluista ja väittää, että tämä päätös ei sisällä syitä, joiden vuoksi kyseinen toimielin on päätynyt tekemään kyseisen päätöksen.

59. Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi,[50] perusteluvelvollisuus on primäärioikeudessa[51] asetettu vaatimus, joka on toistettu asetuksen N:o 423/2007 15 artiklan 3 kohdassa.[52] Arvioitaessa, onko velvollisuutta perustella unionin toimielimen tekemä päätös noudatettu, on tarkistettava, että päätös on perusteltu niin, että sen kohteena oleva yhteisö on saanut tietää päätöksen syyt ja että toimivaltainen tuomioistuin voi tutkia päätöksen laillisuuden. Perusteluissa ei kuitenkaan tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, sillä tutkittaessa sitä, täyttävätkö toimenpiteen perustelut nämä vaatimukset, on otettava huomioon sen sanamuodon lisäksi myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt.[53] Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on toistanut nämä perusperiaatteet valituksenalaisen tuomion 143 ja 145 kohdassa.

60. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on myös todennut, että perusteluvelvollisuus on unionin oikeuden yleinen periaate, josta voidaan poiketa ainoastaan pakottavista syistä,[54] ja että neuvostolla on velvollisuus saattaa kyseessä olevan yhteisön tietoon päätökseen vaikuttaneet ”erityiset ja konkreettiset” syyt varojen jäädyttämistä koskevan päätöksen hyväksymisen aikana.[55] Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on ottanut huomioon myös riidanalaisen päätöksen tekemiseen liittyvät erityiset

49 — Mainittu edellä, tuomion 86–88 kohta.

50 — Ks. valituksenalaisen tuomion 143 kohta.

51 — EY 253 artikla.

52 — Ks. tämän ratkaisuehdotuksen 8 kohta.

53 — Ks. mm. asia C-266/05 P, Sison v. neuvosto, tuomio 1.2.2007 (Kok., s. I-1233, 80 kohta).

54 — Ks. valituksenalaisen tuomion 143 ja 144 kohta.

55 — Ks. valituksenalaisen tuomion 144 kohta.

olosuhteet ja soveltanut analogisesti unionin tuomioistuimen päättelyä terrorismin torjunnan yhteydessä hyväksyttyjen rajoittavien toimenpiteiden osalta toteamalla, että koska ensimmäistä kertaa varojen jäädyttämistoimenpiteen kohteeksi tulevilla yhteisöillä ei ole ollut oikeutta tulla kuulluksi ennen päätöksen tekemistä, perusteluvelvollisuuden noudattaminen on sitäkin tärkeämpää.[56] Tästä oikeuskäytännöstä ilmenee niin ikään, että neuvosto täyttää perusteluvelvollisuutensa, jos se saattaa kyseessä olevan yhteisön tietoon sen varojen jäädyttämistä koskevaan päätökseen vaikuttaneet perusteet samanaikaisesti kyseisen päätöksen hyväksymisen kanssa tai niin pian kuin mahdollista.[57]

61. Vastatakseni Ranskan tasavallan unionin tuomioistuimessa esittämään väitteeseen, jonka mukaan toisen yhteisön omistuksessa tai määräysvallassa olevien yhteisöjen nimien mainitseminen niiden henkilöiden, yhteisöjen ja elinten luettelossa, joiden varat on jäädytettävä, ei ole tarpeen, huomautan, että asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdasta päinvastoin ilmenee selvästi, että ”liitteeseen V sisältyvät luonnolliset henkilöt, oikeushenkilöt, yhteisöt ja elimet – – joista on todettu, että ne – – ovat – – omistuksessa tai määräysvallassa”. Toisin sanoen kyseisessä asetuksessa säädetään kyseisten yhteisöjen muodollisesta merkitsemisestä kyseiseen liitteeseen 7 artiklan 2 kohdan d alakohdan nojalla. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tältä osin tekemä arvio[58] on näin ollen oikea.

62. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on edellä mainittujen periaatteiden nojalla päätynyt johtopäätökseen, jonka mukaan riidanalaisen päätöksen perustelut ovat riittävät, vaikka ne ovatkin ”huomattavan suppeat”.[59] Se on arvioinnissaan pyrkinyt selvittämään, onko riidanalainen päätös perusteltu niin, että valittaja on sen avulla saanut tietää syyt, joiden vuoksi sen varat on jäädytetty. Useat seikat puoltavat sitä, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tutkinut asian yksityiskohtaisesti.

63. Pitää paikkansa, että neuvosto on riidanalaisessa päätöksessä laatinut yhden ainoan kohdan, joka sisältää perusteet Bank Mellin sekä sen tytäryhtiöiden ja konttoreiden luetteloon merkitsemiselle, ja että sarakkeessa ”Perusteet” esitetyt syyt koskevat ensisijaisesti Bank Mellia eivätkä valittajaa. Koska tässä tilanteessa perusteluvelvollisuutta on uskoakseni arvioitava tarkastelemalla sitä, onko kyseinen henkilö ymmärtänyt syyt luetteloon merkitsemiselle ja voinut arvioida – ja tarvittaessa riitauttaa – sen perustelut, on todettava, että päätöksen sanamuodossa mainitaan asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohta. Lisäksi riidanalaisen päätöksen liitteessä olevan B taulukon 4 kohdan sarakkeessa ”Nimi” on seuraava maininta: ”Bank Melli, Melli Bank Iran ja *kaikki sen konttorit ja tytäryhtiöt*”.[60] Asiassa ei voida hyväksyä valittajan väitettä, jonka mukaan sen on täytynyt ”arvata”, mihin kyseisen 7 artiklan 2 kohdan säännökseen varojen jäädyttämispäätös on perustunut, sillä se ei voinut olla tietämättä, että se oli kokonaan Bank Mellin omistuksessa. Koska asetuksen N:o 423/2007 7 artiklan 2 kohdan d alakohdassa säädetään niiden yhteisöjen varojen jäädyttämisestä, joiden on todettu olevan toisen yhteisön ”omistuksessa tai määräysvallassa”, liitteessä olevan B taulukon 4 kohdassa oleva maininta tytäryhtiöistä ja konttoreista valittajaa ja sen postiosoitetta koskevan erityisen maininnan ohella on nähdäkseni riittävä ilmaus luetteloon merkitsemisen perusteista. Tämän johtopäätöksen tekeminen ei kuitenkaan estä valittajaa pyytämästä päätöksen tekemisen jälkeen neuvostolta lisätietoja syistä, joiden vuoksi se on päätynyt katsomaan, että valittaja oli huomattavan suuressa vaara tulla emoyhtiönsä painostamaksi, jotta se kiertäisi emoyhtiötä vastaan toteutettuja rajoittavia toimenpiteitä, siinä laajuudessa kuin neuvosto pystyy niitä antamaan. Lisään vielä, että se, että valittaja on kokonaan emoyhtiönsä omistuksessa, ei ole yhdentekevää unionin tuomioistuimen arvioidessa perustelujen riittävyyttä. Toisin sanoen on niin, että vaikka kyseisten perustelujen suppeuden ei pitäisi esillä olevassa asiassa tarkoittaa sitä, että ne eivät ole riittävät, neuvoston pitäisi todennäköisesti ponnistella hieman enemmän tapauksissa, joissa omistus tai määräysvalta on vähemmän ilmeistä.

56 — Ks. valituksenalaisen tuomion 143 kohta.
57 — Ks. valituksenalaisen tuomion 144 kohta.
58 — Ks. valituksenalaisen tuomion 146 kohta.
59 — Ks. valituksenalaisen tuomion 148 kohta.
60 — Kursivointi tässä.

64. Valittaja on valituksessaan viitannut kirjeenvaihtoon, jota se on käynyt neuvoston kanssa asiakirja-aineiston toimittamisesta. Siihen vetoamisella ei ole merkitystä esillä olevan valitusperusteen tutkinnan kannalta. Vaikka tämä peruste olisi otettava tutkittavaksi – mistä en ole vakuuttunut [61] – se ei missään tapauksessa koske kysymystä päätökseen itseensä sisältyvien perustelujen riittävyydestä, vaan se koskee pikemminkin oikeutta tutustua asiakirjoihin koskevaa erillistä kysymystä, johon ei kuitenkaan ole vedottu ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa.

65. Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole tehnyt minkäänlaista oikeudellista virhettä katsoessaan, että vaikka riidanalaisen päätöksen perustelut ovat valittajan osalta suppeat, ne ovat kuitenkin asiayhteyteensä nähden soveltuvat ja riittävät, jotta valittaja voi ymmärtää ja arvioida syyt, joiden vuoksi neuvosto on päätynyt tekemään kyseisen sitä koskevan päätöksen, ja jotta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin voi tutkia sen laillisuuden.

66. Tarkasteltaessa sitä, olisiko riidanalainen päätös pitänyt antaa tiedoksi valittajalle, minulla on vakavia epäilyjä sen suhteen, voidaanko asiassa ottaa tutkittavaksi väitteet, jotka valittaja on esittänyt vastauskirjelmässään esillä olevan valitusperusteen laajennuksena. Yhdessäkään ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esitetyssä perusteessa ei riitautettu sitä, että neuvosto ei ollut antanut riidanalaista päätöstä erikseen tiedoksi. Näin ollen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on poikennut selvästi valittajan esille tuomassa asiassa Bank Melli Iran vastaan neuvosto annetusta tuomiosta, [62] eikä se ole valituksenalaisessa tuomiossa arvioinut lainkaan tätä perustetta – juuri sen vuoksi, ettei sitä ole esitetty. Vaikka siis oletettaisiin, että valittajalla on ollut tarkoitus muutoksenhakuasteessa käsitellä tätä kysymystä, sen perustelut eivät kuitenkaan kohdistu valituksenalaiseen tuomioon.

67. Kyse on siis selvästi uudesta perusteesta, jonka valittaja on esittänyt vastausvaiheessa reagoidakseen komission tulkintaan valituksen 116 kohdasta, jossa komission mukaan on kyseenalaistettu tapa, jolla päätös on saatettu valittajan tietoon, ja josta komissio on siis lausunut laajasti vastauskirjelmässään.

68. En lue kyseistä kohtaa samalla tavoin. Alkuperäisessä versiossaan 116 kohdassa tosin todetaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen oikeuskäytäntö ”makes it clear that a person must be *notified* of the reasons for a decision against him at the time at which the decision is made”. [63] Kuitenkaan missään muualla valituksessa valittaja ei ole esittänyt väitteitä, joilla pyrittäisiin osoittamaan, että neuvostolla on velvollisuus antaa päätös erikseen tiedoksi. Olisi ilmeisen liioiteltua katsoa, että pelkkä käsitteen ”notified” käyttäminen alkuperäisessä kirjelmässä merkitsisi sellaisen perusteen esittämistä, jonka mukaan riidanalainen päätös on annettava erikseen tiedoksi. Valittaja ei missään tapauksessa ole voinut esittää tällaista perustetta, koska se ei ole vedonnut siihen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käydyssä menettelyssä, kuten olen edellä todennut. Asianosaisten vastauskirjelmien yhteydessä ja sittemmin istunnossa käymän väittelyn ei siten pitäisi erehdyttää unionin tuomioistuinta siltä osin, voidaanko tutkittavaksi ottaa tiedoksiantoon liittyviä väitteitä, jotka merkitsevät neuvoston tiedoksiantovelvollisuuden laiminlyöntiä koskevaa uutta perustetta, joka on tällaisena jätettävä tutkimatta, sillä unionin tuomioistuin on toimivaltainen arvioimaan ainoastaan sitä oikeudellista ratkaisua, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt perusteista, joista asianosaisilla on ollut tilaisuus lausua. [64]

61 — Vakiintuneessa oikeuskäytännössä on katsottu, että ”jos asianosaisella olisi oikeus esittää ensi kertaa vasta unionin tuomioistuimessa vaatimuksilleen perusteita ja perusteluja, joihin hän ei ole ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa vedonnut, hänellä olisi oikeus laajentaa unionin tuomioistuimessa, jonka toimivalta muutoksenhakuasioissa on rajoitettu, kannettaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa käsiteltyyn asiaan nähden. Unionin tuomioistuin on siten valitusasioissa toimivaltainen tutkimaan ainoastaan oikeudellisen ratkaisun, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt sille esitetyistä perusteista ja perusteluista” (yhdistetyt asiat C-514/07 P, C-528/07 P ja C-532/07 P, Ruotsi ym. v. API ja komissio, tuomio 21.9.2010, Kok., s. I-8533, 126 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

62 — Mainittu edellä alaviitteessä 12.

63 — Kursivointi tässä.

64 — Ks. laajasta oikeuskäytännöstä em. asia Sison v. neuvosto, tuomion 95 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja em. asia Ruotsi v. API ja komissio, tuomion 126 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen. Siltä varalta, että unionin tuomioistuin päätyisi toisenlaiseen ratkaisuun, viittaan tänään asiassa C-548/09 P, Bank Melli Iran v. neuvosto annetun ratkaisuehdotuksen 32 kohtaan ja sitä seuraaviin kohtiin, joissa ehdotan unionin tuomioistuimelle, että se katsoisi, että neuvostolla on velvollisuus antaa riidanalainen päätös erikseen tiedoksi, mutta tämän velvollisuuden laiminlyöntiä ei voida sanktioida päätöksen laillisuuteen kohdistuvalla tavalla vaan sen sijaan ainoastaan kyseiseen päätökseen vetoamista koskevan mahdollisuuden osalta.

69. Neljäs valitusperuste on siten osittain hylättävä perusteettomana ja osittain jätettävä tutkimatta.

IV Oikeudenkäyntikulut

70. Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 122 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätään, että jos valitus ei ole perusteltu, unionin tuomioistuin päättää oikeudenkäyntikuluista. Työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdassa, jota sovelletaan kyseisen työjärjestyksen 118 artiklan nojalla muutoksenhakumenettelyyn, määrätään, että asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska valittaja häviää mielestäni asian, se on velvoitettava korvaamaan muutoksenhakuun liittyvät oikeudenkäyntikulut neuvoston vaatimusten mukaisesti. Ranskan tasavalta, Yhdistynyt kuningaskunta ja komissio, jotka ovat osallistuneet oikeudenkäyntiin unionin tuomioistuimessa työjärjestyksen 115 nojalla, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan työjärjestyksen 69 artiklan 4 kohdan nojalla.

V Ratkaisuehdotus

71. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että unionin tuomioistuin ratkaisee asian seuraavasti:

1) Valitus hylätään.

2) Melli Bank plc velvoitetaan korvaamaan Euroopan unionin neuvoston oikeudenkäyntikulut.